

forud er bestemte til Prostitutionen, og at »Ansaret her falder meget mere paa Samfundet end paa dem«, skriver han: »Medens saaledes ofte meget kan siges til Undskyldning for Kvinden, vil der paa den anden Side ikke sjældent være lidet eller intet at sige til bedste for de Mænd, der som Prostitutionens regelmæssige Kunder nærer og støtter den. Hvis den sædelige Indignation kræver, at der statueres Eksempler, er det ikke tilfredsstillende, at disse alene søges mellem Kvinderne, medens intet hindrer de gamle Libertinere fra at staa som deres Anklagere eller sidde som deres Dommere.« Og længere henne: »En Mand, hvis stadige Formaal er den egoistiske Tilfredsstillelse af sanselig Lyst, som nærmest betragter det andet Køn som Redskaber dertil, giver hverken med Hensyn til Farlighed, Forargelighed eller Uundskyldelighed den prostituerede Kvinde noget efter.« Du ser heraf, at vi heldigvis ikke staa ene med vor Opfattelse. Din Anmodning om, at jeg skulde indlade mig i Disput med Fru A.'s Modstander, kan jeg ikke efterkomme; det vilde ikke føre til noget Resultat. Den, der har to moralske Maalestokke, en for Mænd og en for Kvinder, og saa endda et Intet-køn i Baggrunden, er det umuligt at komme til Enighed med, saa Du ser ikke mere fra min Haand om denne Sag. Men det vigtigste bliver jo ogsaa, at der gøres noget for de hjemløse Kvinder, og at Filantrop trods sit Syn paa Forholdene alligevel er rede til at støtte Sagen kan kun kaldes dobbelt anerkendelsesværdigt.

Din B.

Kvindeklubbernes Stilling

til de sociale Spørgsmaal i Amerika.

Ved Johanne Münter.

II.

Alabama, Texas og Syd-Carolina har organiseret Statsforbund (Kvindeklubberne i en Stat slutter sig sammen til et Statsforbund, som enten giver sig ind under Nationalforbundet eller staa selvstændigt). Dette Statsforbund har ikke sluttet sig til Nationalforbundet, men det har samme Arbejdsplan, idet denne omfatter Literatur, Filantropi og Klubbernes Udvidelse. Saaledes stiller ethvert Statsforbund sig altid i Forhold til en eller anden statsøkonomisk Opgave.

I Cook-County, Illinois, har der nu dannet sig en Liga af Kvindeklubber; som ogsaa omfatter Klubberne i Chicago. Enhver Klub i Cook-County kan indmelde sig i Ligaen, og paa Listen staa f. Eks. »De jødiske Kvinders Raad«, »De katolske Kvinders Raad«, »De liberale Religioners Raad«. Formaalet for denne Liga er især at tilse de offentlige Skoler og Institutioner, at vaage over Lovgivningen og at tage sig af forsmte Børn.

Medlemmerne af Byklubberne er ofte tillige Repræsentanter for de forskellige filantropiske og opdragende Organisationer. De fremlægger nu Dagens Spørgsmaal i Klubben, og de diskuterer dem med en Takt, en Klogskab og Vedholdenhed, som fortjener den højeste Ros. Ved de Forholdsregler, der tages i de forskellige Klubafdelinger, paavirker Kvinderne den offentlige Mening og har Indflydelse paa Lovgivningen. Gennem deres Anstrengelser er Skolerne forbedrede og udvidede med Børnehaver og Haandgerningsklasser; der er stiftet opdragende Skoler for Lærerinder, Biblioteker er grundede og udvidede, Kunstgenstande samlede og opstillede, Sundhedsplejen er tilset, offentlige Anlæg er udlagte og beplantede, Godgørenheden er retledet og organiseret og den offentlige Stemning paavirket mod mange Misbrug.

At gøre Rede for Byklubbernes Indflydelse paa Lovgivningen, vilde føre os ellers vidt til at faa Plads i denne begrænsede Oversigt. Med eet Ord: De har styrket retsindige Mænds Arbejde for bedre og retfærdigere Vilkaar.

Civic-Klubben (den borgerretlige Klub) i Filadelfia blev organiseret i

Januar 1894 »for at fremme en højere Samfundsand, en bedre social Ordning gennem Undervisning og nidkær Samvirken.« Arbejdet blev delt i fire Sektioner: Municipalstyrelse, Undervisning, Samfundslære og Kunst. Enhver Anstrengelse blev gjort for Samvirken med alt eksisterende Organisationer. Klubben har stridt for følgende Formaal med det heldigste Resultat, nemlig: Offentlig og tvungen Skolegang, Kvinders Deltagelse i Skole-raadet, Kunst og Musik i de offentlige Skoler, gratis Læseforeninger, Legepladser, gratis Kunststudstillinger, Skov- og Frugttræplantning og Grundlæggelsen af Octavia-Høj Associationen for at skaffe bedre Hjem til de fattige. I 1895 gjorde denne Klub sin første Kampagne for at faa Kvinder valgte ind i Skoleraad. Det blev nødvendigt at gaa fra Hus til Hus for at samle Stemmer. Klubkandidaterne led vel et Nederlag, det er sandt nok, men hvert Aar sendte Klubben nye Kandidater, og i 1897 blev 7 Kvinder valgte og indsatte i ledige Pladser i forskellige Distrikter og et Medlem af Civic-Klubben blev Medlem i det centrale Skoleraad.

Civic-Klubbens Liga for »Godt Borgerskab« blev organiseret blandt Børn i det syvende Kvarter i Filadelfia Aar 1896. 300 Dreng og 250 Piger gik ind i Ligaen, som udvidede sit Omfang ikke alene til Byens Skoler, men til Sognekolerne og til mange andre Institutioner for Børn. Denne Liga mødte den venligste Godkendelse hos alle Borgere, og Ligaen modtager bestandig Forespørgsler fra andre Byer, der ønsker Oplysning om dens Arbejde.

I Trans-Mississippi Staterne er Kvindeklubberne nødvendigvis en betydningsfuld Faktor for Samfundets Udvikling. De fleste af Klubberne i disse Stater er organiserede til at passe ind i de lokale Behov. De Problemer, der dukker op i store og tæt befolkede Samfund, er vidt forskellige fra dem, der fremkommer i tyndt befolkede Distrikter. Her maa Anstrengelserne især koncentreres paa den offentlige Undervisning, Stadernes og Landsbyernes Forskønnelse og Fremgang, paa Læseforeninger eller cirkulerende Bogudlaan og paa Udvidelsen af det sociale Liv.

Vi kan videre nævne et Statsforbund af Klubber i Jova, som hedder: »Ceres' Døtres Klub«. Medlemmerne af disse er Landmænds Mødre, Hustruer og Døtre, og deres Organisation har særligt Landbefolkningens Tarv for Øje. De virker for Skolerne paa Landet, for Afholdssagen, for Vejenes Forbedring samt for alle Spørgsmaal, som angaar Moral og god Samfundsorden.

Mange Klubber i Nationalforbundet, ligesom i Statsforbundene, er helt og holdent oprettede for de kvindelige Kontorister eller kvindelige Forretnings- og Butiksfunktionærer. »The Business Woman's Club« i St. Louis er en saadan. Formaalet for denne var (og er) at sikre disse Kvinders moralske og sociale Velvære, samt ligeledes at sikre dem en højere og bedre Opdragelse. Der oprettedes et Bibliotek, Læseværelse og Gymnastiklokale, og man samlede et Fond for at kunne støtte de Medlemmer, der var syge eller i Nød. Ligeledes havde man et Kontor for pladssøgende og pladssydende, og der blev ydet Hjælp i alle Retninger til de unge Piger i St. Louis, der kun havde sig selv at stole paa. Da denne Klub ikke er oprettet for pekuniær Vinding, har den det Privilegium at maatte drive en hvilken som helst Forretning, om det maatte kunne tjene dens Formaal.

(Fortsættes.)

Voldgift.

Dansk Kvinderaad havde i Fredags indbudt til offentligt Møde, hvor Hr. Frederik Bajer og Folketingsmand Philipsen holdt overordentlig interessante Foredrag, henholdsvis om international og national Voldgift. I korte, træffende Træk blev der fremstillet en Redegørelse for, hvad der hidindtil er bleven gjort for at sikre Freden udadtil og indadtil.

Hr. Bajer.

Et lille Skridt henimod Verdensfreden er gjort ved Oprettelsen af den internationale Voldgiftsdomstol i Haag. Tsarens Fredsmanifest indeholdt intet i Retning af Voldgift. Det var den i Bryssel forsamlede interparlamentariske Union, som indgav et Andragende om, at Spørgsmaalet om Voldgift maatte blive optaget paa Programmet.

I de forskellige Landes Folkerepræsentationer er Fredspartiet stærkt repræsenteret. Af Danmarks 180 Rigsdagsmænd er 112 med i Unionen for Freden, og efter sidste Valg er Antallet yderligere steget.

Konferencens Resultat — til hvilket de forskellige Landes Kvinderaad ikke saa lidt har bidraget — er den Beslutning, der fattedes med Hensyn til Voldgift. Saa snart 9 af de ved Konferencen repræsenterede Stater havde godkendt Statutterne for en Voldgiftsdomstol, skulde der oprettes et Bureau; dette igen skulde ledes af vedkommende Magters Repræsentanter i Haag. Naar Bureauet var organiseret, skulde der vælges Dommere. Hvert Land kunde vælge fire.

Bureauet er nu dannet, og kun 3 af de 26 paa Fredskonferencen forsamlede Stater mangler. Dommere er ogsaa valgte, for Danmarks Vedkommende Prof. Matzen, og om nogle Dage aabnes den ny Institution.

Herefter vil der altsaa findes en permanent Domstol, ind for hvilken stridende Parter kan indanke deres Tvistemaal. Kan indanke — ja, her gaar Grænsen. Der findes nemlig endnu intet, som siger, at de skal.

Der er heller ikke noget, som kan tvinge den tabende Part til at bøje sig for en Kendelse, men i Reglen vil de gøre det, saa stor er den moralske Virkning af en Dom som denne, der jo i højeste Grad maa tænkes at paavirke Opinionen.

Hr. Philipsen.

Den nationale Voldgift bruges i mange Tilfælde. Bedst kendt her hjemme er Voldgift i Kontraktsforhold, hvor man ikke vil gaa til Domstolene. I de sidste Aar er man ogsaa i Striden mellem Kapital og Arbejde begyndt at bruge Voldgift.

Vilkaarne for en Krigstilstand mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er først skabt i dette Aarhundrede og staa i nøieste Forbindelse med Storindustrien. Der er ved en for Danmarks Vedkommende rivende Udvikling skabt to mægtige Hovedorganisationer, Arbejdernes og Arbejdsgivernes, der staa overfor hinanden som kampberedte Hære. Til at mægle mellem dem findes ingen anden Institution end Voldgiften.

I nogle Stater er Voldgiftsdomstole og Enighedsskammer indsat ved Lov, men hos os er man gaaet frem ad Frivillighedens Vej. Der er forskellige Voldgiftsregler for de forskellige Fag. Domstolen selv er ogsaa sammensat paa forskellig Maade. I Reglen vælger Arbejdere og Arbejdsgivere lige mange Tillidsmænd, der siden sammen vælger en Opmand. I nogle Fag vælges der to Opmande, og hvis disse ikke kan enes, afgøres Sagen ved Lodtrækning. Kendelsen gaar i Reglen ud paa ikke for store Bøder, da man mest gør Regning paa den moralske Virkning. Hvis den, som har tabt, ikke vil underkaste sig Kendelsen, har man ikke Myn-dighed til at tvinge ham.

Voldgiftssagen er i de sidste Aar gaaet ned ad Bakke i Danmark, og Garantien for Freden ligger her, som i det internationale Liv, i Styrken af de fjendtlige Hære.

Nordens Kvindeforbund.

To af de fire unge, svenske Piger har nu fundet de Korrespondenter de søgte her i Danmark. De andre to ventte stadig paa sympathiserende Sjæle, som kunde ønske at veksle Breve med dem. Tillige er der en norsk Kvinde, der ønsker at korrespondere med en dansk Bondekone og en Kassererske ved den norske Hovedbane (22 Aar), som vil have en jævnaldrende Korrespondent. Vedkommendes Navn og Adresse faas ved skriftlig Henvendelse til Redaktionen af dette Blad. 10 Øre i Frimærker maa medfølge for at dække vort Udlæg.

Den ny Husmoderskole.

Den Suhrske Husmoderskole, Skindergade 31, indbyder i Dagene 28., 29. og 30. ds., Kl. 1—3, Publikum til at aflægge den et Besøg og se, hvorledes en moderne Husmoderskole er indrettet og fungerer.

Indland og Udland.

Danmark. Den unge Læge, Frøken Marie Anchersen, der har gjort Tjeneste som Reservelæge ved Aalborgs Sygehus, har faaet Ansættelse som Læge ved Middelfart Sindsygeanstalt.

* * *

Norge. Stortinget har bevilget Alvide Prydz et Forfatterstipendium paa 1500 Kr. for Budgetterminen. Det er første Gang en norsk Forfatterinde vinder denne Anerkendelse.

Svalen.

Fugleværneforeningen »Svalen«, der er stiftet i Decbr. 1897 af Fru Camilla Egholm, fremtraadte for Offentligheden i Januar 1898 med dens kvindelige Bestyrelse, og tæller til Dato over 2000 Medlemmer. Bestyrelsen bestaar af Fru Blicher-Clausen, Frk. Nanna Bilsted, Fru Elise Cold, Kasserer, Fru C. Egholm, Formand, Prof. Grønlund, Næstformand, Forf. Vilh. Høm og Justitsraad Juel. Der er i de forløbne Aar oprettet 38 Filialer, der forestaa af mandlige og kvindelige Kredsforstandere. De kvindelige Forstanderes Tal er 21, og der virkes med stor Iver og godt Resultat.

Foreningens Opgave er at værne om nyttige Fugle (derunder hører Fodring af vilde Fugle ved Vintertid, Opsættelse af Redekasser og Paatale af ulovlig Fuglefangst), at agitere mod Fuglepynt, udgive Flyveblade og Skrifter vedrørende Fugleværnet, oplyse Publikum om Fuglenes økonomiske Betydning for Samfundet og deltage i det internationale Arbejde for Lovbeskyttelse af Smaafugle. Foreningen har ikke selv noget Medlemsblad, men nyder stor Støtte i Dagspressen, hvor aktuelle Meddelelser til Medlemmerne velvilligst optages. Der er saaledes fremsendt og optaget ca. 30 Opsatser af forskelligt Indhold. For at vække Landmændenes Interesse for Fugleværnet, var »Svalen« i Sommer repræsenteret paa Landmandsudstillingen i Odense, hvor der var anvist den gratis Plads. Den udstillede Redekassemodeller, Tryksager, Foderbrædter m. m. Dommerudvalget udtalte sin Paaskønnelse af den af Foreningen udfoldede Virksomhed.

Som et Led i Kampen mod Fuglepynten udgav »Svalen« ved Juletid en lille Piece, »Fandens Oldemors Paahit, Legende om Fuglepyntens Oprindelse«, forfattet af en blind, ung Haandværker, Peter Ommerbo. Legenden solgtes i 3000 Eksemplarer til 10 Øre Stk.; den svenske Dyrebeskyttelsesforening i Stokholm købte 1800 Eksempl. til Uddeling blandt Folkeskolens Lærere og Lærerinder. Samme Forening har tilkendt »Svalen«s Formand sin Sølvmedaille i Anledning af sit Jubilæum.

I Provinskredsene er der i Aar fodret stærkt, da der har været Nød paa Færde, og Københavnskredsen har fodret Fugle i Byens Parker, Charlottenlund og Dyrehaven.

Foreningens Formand har for nylig i norsk Presse agiteret for Danselsen af en Fugleværneforening, i Lighed med den danske.

»Svalen«s Kontor er Sct. Anna Plads 22, og det aarlige Kontingent er 50 Øre.